

ชื่อเรื่อง รูปแบบการพัฒนาครูตามแนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อส่งเสริม
สมรรถนะครูในการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนไพบรึงวิทยาคม
ชื่อผู้วิจัย นายมณฑิร สุภโกศล
ปีที่วิจัย 2567

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยและพัฒนาที่มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานสำหรับการพัฒนาครูตามแนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อส่งเสริมสมรรถนะครูในการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนไพบรึงวิทยาคม 2) เพื่อพัฒนารูปแบบการพัฒนาครูตามแนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อส่งเสริมสมรรถนะครูในการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนไพบรึงวิทยาคม 3) เพื่อทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาครูตามแนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อส่งเสริมสมรรถนะครูในการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนไพบรึงวิทยาคม และ 4) เพื่อประเมินรูปแบบการพัฒนาครูตามแนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อส่งเสริมสมรรถนะครูในการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนไพบรึงวิทยาคม การวิจัยนี้ เป็นการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) แบ่งเป็น 4 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาสภาพและวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนาและตรวจสอบรูปแบบ ขั้นตอนที่ 3 การทดลองใช้รูปแบบ และขั้นตอนที่ 4 การประเมินผลรูปแบบ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเพื่อศึกษาผลการทดลองใช้รูปแบบ เป็นครู ในปีการศึกษา 2567 จำนวน 56 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบวิเคราะห์เอกสาร แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันของการพัฒนาครู แบบสัมภาษณ์ เอกสารประกอบการสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ แบบประเมินความสามารถในการจัดการเรียนรู้ แบบสรุปการประเมินทักษะในศตวรรษที่ 21 แบบประเมินมาตรฐานความเป็นประโยชน์ ความเป็นไปได้ ความเหมาะสม และความถูกต้องของรูปแบบ และแบบสอบถามความพึงพอใจ การวิเคราะห์ข้อมูลวิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย ร้อยละและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า

1. ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันและวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานสำหรับการพัฒนารูปแบบ พบว่าสภาพปัจจุบันการพัฒนาครูตามแนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อส่งเสริมสมรรถนะครูในการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนไพบรึงวิทยาคม โดยรวมในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าด้านภาวะผู้นำและการสนับสนุนจากผู้บริหาร อยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ ด้านการสะท้อนผลและ

การเรียนรู้ร่วมกัน อยู่ในระดับมาก ด้านการส่งเสริมสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 อยู่ในระดับมาก ด้านการใช้ข้อมูลและการวิจัยในชั้นเรียน อยู่ในระดับปานกลาง และด้านการร่วมมือของครู อยู่ในระดับปานกลาง ตามลำดับ และจากการสัมภาษณ์ พบแนวทางและวิธีดำเนินงานในการพัฒนาครูเพื่อส่งเสริมสมรรถนะครูในการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 โดยผู้บริหารส่งเสริมให้ครูในโรงเรียนมีการรวมกลุ่มครูเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ วางแผนการสอน และสะท้อนผลร่วมกัน อย่างเป็นระบบ ภายใต้โครงสร้างที่ชัดเจน เช่น การแบ่งกลุ่มตามสาระ การกำหนดปฏิทินการประชุม และการติดตามผลเป็นระยะ ความสำเร็จเกิดจากการสนับสนุนของผู้บริหารความร่วมมือของครู และ การใช้ข้อมูลผลการเรียนของผู้เรียนเป็นฐานการพัฒนา PLC ยังช่วยยกระดับสมรรถนะครูให้พร้อมต่อศตวรรษที่ 21 ทั้งด้านเทคโนโลยี การคิดวิเคราะห์ และการออกแบบการเรียนรู้

2. ผลการสร้างรูปแบบ พบว่า รูปแบบการพัฒนาครู ตามแนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อส่งเสริมสมรรถนะครูในการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนไพโรจน์วิทยาคม มี 6 องค์ประกอบหลัก คือ 1) หลักการ 2) วัตถุประสงค์ 3) เนื้อหาสาระ 4) กระบวนการดำเนินงาน 5) การประเมินผล และ 6) เงื่อนไขความสำเร็จ กระบวนการดำเนินงาน มี 5 ขั้นตอนโดยใช้ชื่อว่า รูปแบบพีเอสพีไออี โมเดล หรือ PSPIE Model ดังนี้ ขั้นที่ 1 วางแผนการพัฒนา (Planning) ขั้นที่ 2 กำหนดเป้าหมายร่วมกัน (Setting shared goals) ขั้นที่ 3 ขึ้นดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้ร่วมกัน (PLC Action) ขั้นที่ 4 ขึ้นนำไปใช้และสะท้อนผล (Implementation and reflection) และขั้นที่ 5 ประเมินผลและปรับปรุง (Evaluate and improve) และผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้โดยผู้ทรงคุณวุฒิ โดยรวม รูปแบบการบริหารมีความเหมาะสมในระดับมากที่สุดและ ความเป็นไปได้ในระดับมาก

3. ผลการทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาครูตามแนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อส่งเสริมสมรรถนะครูในการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนไพโรจน์วิทยาคม พบว่า

3.1 ครูผู้สอนมีผลการประเมินความสามารถในการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 โดยรวมหลังการพัฒนาสูงกว่าก่อนการพัฒนาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีพฤติกรรมการความสามารถก่อนการพัฒนาอยู่ในระดับมาก และหลังการพัฒนาอยู่ในระดับมากที่สุด

3.2 ด้านนักเรียน พบว่า (1) นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ในระดับ 3 ขึ้นไป ปีการศึกษา 2567 ร้อยละ 57.40 ปีการศึกษา 2566 ร้อยละ 68.65 โดยเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 19.60 (2) นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีคะแนนการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ปีการศึกษา 2567 ร้อยละ 36.78 ปีการศึกษา 2566 ร้อยละ 35.25 โดยเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 4.34 (3) นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีคะแนนการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ปีการศึกษา 2567 ร้อยละ 31.98 ปีการศึกษา 2566 ร้อยละ 30.69 โดยเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 4.21 และ (4) นักเรียนมีผลการประเมินทักษะในศตวรรษที่ 21 ระดับดีขึ้นไป

ในปีการศึกษา 2567 คิดเป็นร้อยละ 84.79 และในปีการศึกษา 2566 คิดเป็นร้อยละ 82.96 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 80 ทั้งสองปีการศึกษา

4. ผลการประเมินรูปแบบการพัฒนาครูตามแนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อส่งเสริมสมรรถนะครูในการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนไพบรึงวิทยาคม พบว่า

4.1 รูปแบบการพัฒนาครูตามแนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อส่งเสริมสมรรถนะครูในการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนไพบรึงวิทยาคม มีผลการประเมินความเป็นประโยชน์ ความเป็นไปได้ ความเหมาะสม และความถูกต้อง อยู่ในระดับมากที่สุด

4.2 ครูมีความพึงพอใจต่อการดำเนินงานของรูปแบบการพัฒนาครูตามแนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อส่งเสริมสมรรถนะครูในการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนไพบรึงวิทยาคม โดยภาพรวมอยู่ในระดับพึงพอใจมากที่สุด